

Web akadálymentességi kisokos 8. részének teljes szövegű átirata

A nyitóképen a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) neve és logója, valamint a „Web akadálymentességi kisokos – 8. rész: Megéri-e akadálymentesen hozzáférhető online szolgáltatást biztosítani?” főcím, és az „Előadó: Szántai Károly, web akadálymentességi szakértő” szöveg látható. A videó alatt végig az előadó hangja hallható.

A következő képen a „Jogsabályi kötelezettség” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy paragrafusjel van.

Előadó: Mielőtt a címben feltett kérdést megvizsgálánk, rögtön tisztázzuk le, hogy az akadálymentes hozzáférhetőség biztosítása nem opcionális, vagyis nem lehet mérlegelés tárgya. Különösen az új fejlesztéseknél abszolút nem a megrendelő mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy a webtartalom akadálymentesen vagy nem akadálymentesen kerüljön-e kialakításra. Az sem számít, hogy az online szolgáltatást biztosító szervezetnek milyen a jogi státusza, milyen jellegű szolgáltatást nyújt, illetve milyen méretű.

A következő képen az „Alapjog” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy épület oszlopai vannak.

Előadó: 2007-ben Magyarország az európai országok közül elsőként ratifikálta a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményt. Az egyezmény alapján biztosítani kell, hogy a fogyatékossgal élő személyek másokkal teljesen egyenlő alapon, akadálymentesen férjenek hozzá az új információs és kommunikációs technológiákhoz, beleértve az internetet is. Az akadálymentes hozzáférés hiánya ugyanis meggátolhatja a fogyatékossgal élőket abban, hogy teljes körűen élvezzék emberi jogukat. Csak úgy élhet önállóan egy fogyatékos

ember, hogy mindenhez hozzá tud jutni, amihez bárki más. Hasonló alapjogot biztosít Magyarország Alaptörvénye, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája is.

Előadó: Ezeken felül több más jogszabály is foglalkozik az akadálymentes hozzáférhetőség biztosításával, melyek közül a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény különösen lényeges. Ez kimondja, hogy „A közsférabeli szervezet honlapját és mobilalkalmazását úgy köteles kialakítani és folyamatosan működtetni, hogy a felhasználók számára akadálymentesen érzékelhető, kezelhető, érthető és informatikai szempontból stabil legyen.”

A képen az idézett paragrafus olvasható

Előadó: Fontos kiemelni, hogy az idézett paragrafus nem fogyatékos felhasználókat említ, hanem simán felhasználókat. Tehát minden állampolgárnak – függetlenül attól, hogy ép vagy fogyatékos felhasználó – joga van a közsféra online szolgáltatásaihoz akadálymentesen hozzáférni.

A következő képen a „Sokan használhassák” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy idős és egy középkorú férfi, valamint egy fiatal nő ül egy laptop előtt.

Előadó: És ez így teljesen logikus is, hiszen mi értelme van egy olyan szolgáltatást biztosítani, amelyet abszolút nem vagy csak nehezen képesek az emberek használni? Az akadálymentesség biztosításának célja tehát messze túlmutat a jogszabályi elvárásoknak való megfelelésen. Egyszerűen a józan ész, és a web, mint új médium is ezt követeli meg.

A következő képen a „Kontraproduktív, ha nem akadálymentes” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy fiatal nő idegesen, a fejét fogva ül egy laptop előtt.

Előadó: Ha egy szervezet egy weboldalt, vagy egy online szolgáltatást fejleszt, akkor a fejlesztés eredményeképp létrejött produktum csak akkor lehet hatékony, ha azt sokan, és megelégedetten használják. Teljesen kontraproduktív abban az esetben, ha használhatatlan, és nem lehet akadálymentesen hozzáférni. Amennyiben több felhasználó sem képes elérni a célját a weboldalon, akkor az magasabb költségeket eredményezhet a szervezet számára. Például ezeknek a felhasználóknak sokkal

több segítséget kell majd nyújtani az alternatív ügyfélkapcsolati csatornákon, így például a személyes vagy a telefonos ügyfélszolgálatokon keresztül. Ez felesleges és megnövelt leterheltséget jelenthet a szervezet munkatársainak.

A következő képen az „Önálló életvitel támogatása” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy Down-szindrómás lány számítógépezik.

Előadó: Az akadálymentes hozzáférhetőség különösen a fogyatékos emberek számára az önálló életvitel egyik alapfeltétele is. A fogyatékos embereknek korrekt és teljes körű információkhoz kell jutniuk ahhoz, hogy önálló és felelős döntéseket hozhassanak a saját életükkel kapcsolatban. Az online informatikai szolgáltatások gyakran a magánélet olyan szenzitív területeit is érinthetik, mint például személyes szokások, pénzügyek, vagy egészségügyi állapot. Különösen fontos, hogy az ilyen jellegű információkkal vagy adatokkal foglalkozó weboldalakat biztonságosan, és mások segítsége nélkül is képesek legyenek használni. Külső segítség bevonása esetén komolyan felmerül a bizalom, illetve az adatvédelem kérdése. Ha például személyes adatokkal való visszaélés vagy pénzügyi visszaélés gyanúja merülne fel, akkor elképzelhető, hogy a szolgáltatás működtetőjének is kellemetlen következményekkel kell szembesülnie. Megkérdőjeleződhet az is, hogy egy jogi vagy pénzügyi kötelezettségvállalással járó döntés előtt vajon a felhasználó akadálymentesen hozzáfért-e minden információhoz, vagy a rendszer mindent megtett-e az esetleges adatbeviteli hibák kivédésére. Tehát a költségvonzatok mérlegelésébe a jogi kockázatok minimalizálását is bele kell számolni.

A következő képen a „Kevesebb időráfordítás” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy óra és pénzérmék vannak.

Előadó: Az akadálymentességi problémákból adódó költségvonzat áttételesen az állampolgároknál, vagyis a felhasználóknál is megmutatkozhat. Ha ugyanis az akadályok miatt egy felhasználó ugyanazt a feladatot csak sokkal több idő alatt képes elvégezni, akkor ez a plusz időráfordítás számára akár pénzben mérhető veszteség is lehet. Ráadásul sokkal frusztráltabb is lesz mindenki.

A következő képen „Az akadálymentes hozzáférhetőség kifizetődő” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy kerekesszékekben ülő hölgy a laptopja előtt ül

Előadó: Ha viszont sikerül akadálymentes hozzáférhetőséget biztosítanunk, akkor azt a felhasználók szinte észre sem veszik. Egyszerűen működik, és mindenki boldog. Az akadálymentesen hozzáférhető online szolgáltatások biztosítása tehát az egyénnek, a szervezetnek, és az országnak is kifizetődő.

A videó záróképén a KIFÜ logója, és „A magyarországi digitalizáció szolgálatában” jelmondata látható.